

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Péteri-Sipos Ágnes ügyvéd által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek - az OITH Jogi Képviselési Főosztálya (ügyintéző: ...) által képviselt Fővárosi Bíróság (1055 Budapest, Markó u. 27.) alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Nógrád Megyei Bíróság által 2010. május 11. napján meghozott 17.P.21.350/2009/12. számú ítélet ellene a felperes részéről 13. és 16. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes kereseti kérelmében 5.000.000 forint méltányos elégtételt biztosító kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperes, mert megsértette alapvető emberi és alkotmányos jogait. A kereseti kérelem jogalapját az Alkotmány 7. §-ának (1) bekezdésére, 8. §-ának (1) bekezdésére, 57. §-ának (5) bekezdésére, 70/K. §-ára, a Római Egyezmény 1., 6., 8., 10., 14. és 17. Cikkére, és a Kiegészítő jegyzőkönyv 1. Cikkére, valamint a Polgári és Politikai Jogok Egységokmányának 2. Cikkére alapította.

Előadta, hogy 2000. március 1-jén közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződést kötött **L. P.-vel**, amely szerint 1.860.000 forint kölcsönt nyújtott az adós számára, aki azt 2000. március 31-ig lett volna köteles visszafizetni. Mivel visszafizetési kötelezettségének nem tett eleget, ezért a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság végrehajtási záradékkal látta el az okiratot. A végrehajtási eljárás során a bírósági végrehajtó lefoglalta az adós nevében álló b-i ingatlanon 60.546/6.327.400 tulajdoni hányadát. **L. P.-né** a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság előtt tulajdonjog megállapítása iránt pert indított, amelyben házastársi vagyonszövetség címén kérte a férje nevében álló ingatlan 1/2 tulajdoni hányadára tulajdonjoga megállapítását, és ingatlan-nyilvántartási bejegyzését. A bíróság

16.P.22.418/2005/17. számú ítéletével annak tűrésére kötelezte **L. P.-t** és a felperest, hogy **L. P.-né** tulajdonjogát házastársi vagyontörség jogcímén 30.273/6.327.400 tulajdoni hányadra a felperes végrehajtási jogának érintetlenül hagyása mellett jegyezzék be.

L. P.-né ugyanezen bíróság előtt újabb pert indított volt férje és a jelen per felperese ellen, amelyben az ingatlan foglalás alóli feloldását kérte. A Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 18.P.21.683/2006/14. számú, 2007. június 28-án első fokon jogerőre emelkedett ítéletével **L. P.-né** nevén álló tulajdoni hányadot a foglalás alól feloldotta. A felperes álláspontja szerint a perben eljáró bíróság a javára bejegyzett jelzálogjogot figyelmen kívül hagyta, mert a végrehajtás a jelzálogból történő kielégítést biztosította. Tévesnek minősítette az ítélet azon megállapítását, hogy a zálogjogosultnak bírói ítélettel kellene rendelkeznie ahhoz, hogy **L. P.-né** ellen végrehajtási eljárás folyjon. A jelzálog jog bejegyzése után bárki is szerzett az ingatlanon tulajdonjogot, az tűrni köteles a zálogtárgyból való kielégítést. **L. P.-né** tulajdonjogának bejegyzésére 2006. április 21-én jogerőre emelkedett ítélet alapján került sor, ezzel szemben a jelzálog jog bejegyzésére 2000. március 27-én. Mivel nincs olyan jogerős ítélet, amely **L. P.-né** tulajdoni hányadára a jelzálogjogot törölte volna, ezért a bíróságnak a bizonyítási teherrel kapcsolatos álláspontja is téves volt. Az volt az álláspontja, hogy a bíróság önkényesen mérlegelte a bizonyítékokat, lényeges bizonyítékokat figyelmen kívül hagyott, amely sérti a pártatlanság és a tisztességes eljárás elvét.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Az volt az álláspontja, hogy a Római Egyezmény közvetlen jogalapja a kártérítési igénynek nem lehet. A Római Egyezmény ugyanis a Magyar Államot kötelezi, arra, hogy az Egyezménynek megfelelő jogszabályokat megalkossa. Az alperes valójában a perben hozott érdemi döntést vitatja, annak felülvizsgálatát kéri, amelyre nincs lehetőség. Amennyiben a kereseti kérelem jogalapja a Pp. 2. §-ának (3) bekezdése, abban az esetben pedig a jelen per tárgyát képező 18.P.21.683/2006. számon folyó eljárásban a bíróság a tisztességes eljárás követelményei szerint járt el, a felperes alapvető jogai nem sérültek. A felperes igényét azért is alaptalannak találta, mert az elsőfokú bíróság döntésével szemben a fellebbezési jogát nem merítette ki.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította, kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 10.000 forint perköltséget és az állam javára 150.000 forint eljárási illetéket. Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét a Pp. 2. §-ának (1), (2) és (3) bekezdése alapján vizsgálta. Megállapította, hogy a Pp. 2. §-hoz fűzött miniszteri indoklás szerint e szabály éppen a Római Egyezmény, valamint az Alkotmány 57. § (1) bekezdésében írt követelmények teljesítése érdekében került beiktatásra a Pp-be az 1990. évi CX. törvénnyel. A szabályozás céljára figyelemmel nem fogadta el a felperesnek azon álláspontját, hogy a Római Egyezmény a Pp. 2. §-ának (3) bekezdésétől eltérő jogcímet alapozna meg. Utalt arra, hogy a Pp. 2. §-ának (3) bekezdése az alapvető jogok megsértése miatti kártérítés feltételeként írja elő, hogy a sérelem a jogorvoslati eljárásban ne legyen orvosolható. A felperes a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 18.P.21.683/2006/14. számú ítéletével szemben azonban fellebbezést nem terjesztett elő, jogorvoslati jogát nem

merítette ki, vagyis kísérletet sem tett az általa állított jogsérelem orvoslására. A felperes alapjogainak sérelmét a bíró elfogultságában jelölte meg, amelyre abból következtetett, hogy döntésénél a javára bejegyzett jelzálogjogot figyelmen kívül hagyta. Az elfogultság a Pp. önálló jogintézménye, amellyel kapcsolatos igényérvényesítés a Pp. 13-21. §-ai alapján lehetséges, ezt utólag egy kártérítési per keretein belül nem lehet kifogásolni. Az elsőfokú bíróság megítélése szerint a felperes kereseti kérelme ténylegesen az igényperben hozott döntés érdemét vitatja, és jogalkalmazási hibát állít. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 1997. évi LXVI. törvény 2. §-a szerint viszont a bíróságok a vitássá tett, vagy megsértett jogról véglegesen döntenek, amelynek során a jogszabályok érvényesülését biztosítják, és a törvény 7. §-a értelmében döntésük mindenkre kötelező. Erre figyelemmel nincs lehetőség arra, hogy utóbb indított kártérítési perben az alapügyben hozott határozat felülbírálatára kerüljön sor. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes fellebbezett, amely fellebbezésben a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását a módosított kereseti kérelme szerint kérte, amely szerint a kártérítési igénye helyett csak alapvető jogai megsértésének megállapítását kérte. Kérte továbbá, hogy a Fővárosi Ítéltábla az alperest kötelezze valamennyi perköltség viselésére. Fenntartotta, hogy a pontosított kereseti kérelmének jogalapja nem a Pp. 2. §-ának (3) bekezdése, hanem az Alkotmány és a Római Egyezmény kereseti kérelmében megjelölt §-ai. Figyelemmel arra, hogy a Római Egyezményt az 1993. évi XXXI. törvény kihirdette, így az hatályos törvény, amely önálló jogcímet alapoz meg. Vitatta az elsőfokú bíróság álláspontját abban a kérdésben is, hogy a rendes jogorvoslat kimerítésére lett volna szükség ahhoz, hogy az igénye kedvezően legyen elbírálván, hiszen az alapvető jog megsértése kapcsán a felperesnek csak azt kell igazolni, hogy az alperes károkozó magatartásával összefüggésben vagyoni helyzete romlásában megnyilvánuló, illetőleg nem vagyoni kár érte. Sérelmezte azt is, hogy az első fokon eljáró bíróság az alapügyben becsatolt okirati bizonyítékokat nem tette a vizsgálat tárgyává és azokat a Pp. 206. §-ának (1) bekezdése szerinti mérlegelési jogkörébe nem vonta. E körben hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget a Pp. 221. §-a szerinti indokolási kötelezettségének sem, mert nem indokolta meg, hogy valamely tényt miért nem talált bizonyítottnak, illetve valamely felajánlott bizonyítást miért mellőzött.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján, a Pp. 254. §-ának (3) bekezdésére utalással. Az volt az álláspontja, hogy az elsőfokú bíróság az irányadó eljárási jogszabályoknak megfelelően folytatta le az eljárást, eljárási szabálysértés nem állapítható meg. A tényállást megfelelően feltárta és abból okszerű következtetést vont le. Indokolási kötelezettségének is eleget tett, mert jogszabályokra hivatkozással részletes indokát adta a felperesi kereset elutasításának. Kérte azonban, hogy az ítéltábla döntésében adjon elvi állásfoglalást a felperes által megjelölt jogalapon történő igényérvényesítésről.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét teljes terjedelemben vizsgálta felül, mert annak fellebbezés hiányában első fokon jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt (Pp. 228. §-ának (4) bekezdés).

A felperes a fellebbezés kiegészítésében kereseti kérelmét a Pp. 247. §-ának (2) bekezdés c) pontja alapján megengedett módon megváltoztatta és marasztalási keresete helyett megállapítás iránti keresetet terjesztett elő, ezért a másodfokú eljárásban a módosított kereseti kérelmet kellett elbírálni.

A felperes fellebbezésében eljárási szabálysértésekre is hivatkozott, ezért vizsgálni kellett azt is, hogy eljárási szabálysértés miatt nem szükséges-e az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése. A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértést nem követett el, indokolási kötelezettségének eleget tett, a felperes kérdéseire adott válasz elmaradása nem eljárási szabálysértés, mert a bíróság feladata a jogvita elbírálása, ezért csak az elbíráláshoz szükséges releváns kérdésekre kell választ adni. Erre figyelemmel az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére a Pp. 252. §-ának (2) bekezdése alapján nem volt ok.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, döntésével az ítéltábla is egyetértett, de az elutasításnak más a releváns indoka.

A felperes a Római Egyezmény és az Alkotmány különböző rendelkezéseire alapította kereseti kérelmét, ezért a kereseti kérelmet az által megjelölt jogalapon kell elbírálni. Sem a Római Egyezménynek, sem az Alkotmánynak nincs azonban olyan rendelkezése, amely lehetővé tenné megállapítási kereset előterjesztését. A megállapítási kereset előterjesztésére a Pp. 84. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján akkor lenne lehetőség, ha az alperes magatartása személyiségi jogsértést valósított volna meg, de az alkotmányos vagy eljárási alapjogok nem minősülnek személyiségi jognak, ezért azok szankciója nem alkalmazható. A Pp. 123. §-a is lehetővé teszi megállapítási kereset előterjesztését, de annak két feltétele van: a jogmegóvási szükséglet az alperessel szemben és a teljesítés kizártsága. A teljesítés kizártságát a felperes keresete cáfolja, mert az elsőfokú eljárás során az alperes kötelezését kérte 5.000.000 forint megfizetésére. A jogvédelem szükségessége körében pedig a felperes előadást sem tett. Mindezek alapján nincs olyan jogszabály, amelynek alapján a felperes megállapítási kereset előterjesztésére lenne jogosult az alperessel szemben, amely a felperesi igény eredményes érvényesítését kizárja.

A felperes keresete azonban akkor sem lehetett volna eredményes, ha a marasztalási keresetét fenntartja. Ebben az esetben azt kellett volna eldönteni, hogy a felperes által állított alapjogsértés milyen jogszabály alapján lenne vizsgálható. A felperes kereseti tényelőadása és a kereseti kérelem indokolása nem volt összhangban. A felperes ugyanis a tisztességes eljáráshoz való joga megsértését állította, miközben a döntés téves voltát indokolta és próbálta bizonyítani, és ez az ellentmondás a fellebbezésben is fennmaradt. A tisztességes eljáráshoz való jog nem azonosítható az ítélet jogszerűségével. A tisztességes eljáráshoz való jog sérelme esetén is lehet a döntés jogszerű, és előfordulhat az is, hogy a döntés

jogszerűtlen, miközben a tisztességes eljáráshoz való jog nem sérül. A tisztességes eljáráshoz való jog akkor sérül, ha az eljárásban nem érvényesül a fegyveregyenlőség elve, vagyis a felek eljárási jogait nem, vagy nem azonosan gyakorolhatták, és emiatt az eljárási jogok egyensúlya megbomlik. A felperes azonban arra nem hivatkozott, hogy eljárási jogait nem gyakorolhatta, az eljáró bíró jogai gyakorlásában korlátozta volna. Ezért a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme sem lenne megállapítható.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet indokolásából mellőzi a Pp. 2. §-ának (3) bekezdésére és a Pp. 349. §-ának (1) bekezdésére vonatkozó indokolást, mert a felperes keresetét az általa megjelölt jogalapon kell elbírálni, más jogalapra akkor lehet áttérni, ha ez a kereset teljesítését lehetővé teszi. Mivel a felperes keresete más jogalapon sem teljesíthető, ezért ezekre a jogalapokra az indokolásban nem kell kitérni.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, de az alperesnek perköltsége nem merült fel, ezért arról határozni nem kellett.

A le nem rótt fellebbezési illetékről nem lehetett dönteni, mert a felperes teljes költségmentesség engedélyezése iránti kérelmét elutasító végzés nem emelkedett jogerőre. A végzés jogerőre emelkedése után az ítéletet a le nem rótt fellebbezési illeték viselésére vonatkozóan ki kell egészíteni.

Budapest, 2011. február 17.

. Czukorné dr. Farsang Judit s.k.
a tanács elnöke

Világhyiné dr. Böcskei Terézia s.k.
előadó bíró

Dr. Magosi Szilvia s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Fővárosi Ítéltábla
5.Pf.21.457/2010/6.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Péteri-Sipos Ágnes ügyvéd által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek - az OITH Jogi Képviseleti Főosztálya (ügyintéző:...) által képviselt Fővárosi Bíróság (1055 Budapest, Markó u. 27.) alperes ellen kártérítés iránt indított perében a Nógrád Megyei Bíróság által 2010. május 11. napján meghozott 17.P.21.350/2009/12. számú ítélet ellene a felperes részéről 13. és 16. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

kiegészítő ítéletet:

Kötelezi a bíróság a felperest, hogy térítsen meg az államnak külön felhívásra 150.000 (egyszázötvenezer) forint fellebbezési illetéket, míg a további le nem rótt fellebbezési illetéket az állam viseli.

A kiegészítő ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes a fellebbezése előterjesztését követően kérte teljes személyes költségmentesség engedélyezését, amely kérelmét az ítéltábla az 5.Pf.21.457/2010/5. számú tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt végzésével elutasította. A Fővárosi Ítéltábla ugyanezen a tárgyaláson meghozott, 5.Pf.21.457/2010/5. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, a felperes teljes személyes költségmentesség iránti kérelmét elutasító végzés jogerőre emelkedésének hiányában azonban a fellebbezési illeték viseléséről nem tudott rendelkezni. A teljes személyes költségmentességet elutasító végzés 2011. március 5. napján jogerőre emelkedett (Pp. 228. § (3) bekezdés). Erre figyelemmel szükségessé vált az ítélet hivatalból történő kiegészítése a Pp. 225. §-ának (6) bekezdése alapján.

A felperes fellebbezése szerint a fellebbezési érték 5.000.000 forint. A fellebbezés nem vezetett eredményre, a felperes a másodfokú eljárásban is pervesztes lett. Az elsőfokú bíróság a felperesnek 50 %-os arányú személyes költségmentességet engedélyezett, ami a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-a értelmében fele arányban mentesítette őt a fellebbezési illeték megfizetése alól, ezért a felperest 300.000 forint illeték 50 %-ának megfizetésére kellett kötelezni.

A felek a per másodfokú tárgyalásán kérték, hogy a költségmentesség engedélyezése iránti kérelmet elutasító végzés jogerőre emelkedését követően az ítélőtábla hivatalból, tárgyaláson kívül intézkedjen az ítélet kiegészítése iránt. Erre tekintettel az ítélőtábla a pervesztes felperest, figyelemmel a Pp. 256/A. § (1) bekezdésének e) pontjára, a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése, illetve az IM rendelet 13. §-ának (1) bekezdése és 14. §-a értelmében 150.000 forint fellebbezési illeték állam javára való megfizetésére kötelezte.

Budapest, 2011. március 21.

Világhyiné dr. Böcskei Terézia s.k.
a tanács elnöke

Dr. Szabó Klára s.k.
bíró

Dr. Magosi Szilvia s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: